

каквито имало и въ съседитѣ ни: сърби и гърци. Тѣй че турцитѣ подѣ редѣ завладѣли всички. И настанало едно петвѣковно робство. Българитѣ забравили, че нѣкога имали държава. Но явилъ се единъ монахъ...

— Отецъ Паисий! — радостно извика Славка.

— Отецъ Паисий, който написалъ история и казалъ на българитѣ, че тѣ сж имали нѣкога държава и славни царе. Българитѣ рѣшили да се борятъ, за да се освободятъ и пакъ да иматъ държава. Но турцитѣ имали войска, а българитѣ нѣмали, та не могли сами да се освободятъ. Тогава дошли руситѣ, къмъ които се присъединили и много българи. И започнала войната. Когато дошли на Шипка, малко останало турцитѣ да ги побѣдятъ. И станала голѣма и нечувана до тогава страшна битка. Българитѣ, които се наричали *опълченци*, се били заедно съ руситѣ противъ турцитѣ и ги побѣдили. Войната е свършила и България била освободена. Но нѣкои голѣми европейски държави се намѣсили и рѣшили: сѣверна България да е княжество, Тракия да е отдѣлна отъ нея, а Македония да остане пакъ подѣ турска властъ.

Милко и Славка гледаха татка си натжжени.

— Българитѣ рѣшили, продължи той: сами да си помагатъ. Прѣзъ 1885 г. тѣ съединили сѣверна България и Тракия въ едно. Но сърбитѣ завидѣли и имъ обявили война. Тогавашниятъ нашъ князь Александъръ I повелъ българската войска и побѣдилъ сърбитѣ. Но намѣрили се българи, които намразили князь Александра и го изпждили отъ България. Но намѣрили се и други, които довели новъ князь — Фердинандъ I.

Милко и Славка въздѣхнаха съ облекчение.

— И като минаха години и войската ни се засилила, Фердинандъ се провъзгласилъ за царъ и намислилъ да освободи Македония, — продължи татко имъ. — Но като знаелъ, че Турция е силна, той се съюзилъ съ сърби и гърци и отворилъ война въ 1912 г. Тази война се казва *Балканска*. Турцитѣ били побѣдени. Македония освободена, а нашитѣ храбри войски се готвѣли да прѣвзематъ и Цариградъ. Но сърби и гърци започнали да ни завиждатъ и, макаръ ужъ наши съюзници, тайно се съгласили и ни нападнали. България тогава загубила Одринъ, Лозенградъ и Македония.

— Ами защо нашата войска, татко, не е побѣдила и тѣхъ? — запита Милко.

— Защото е била много уморена и защото сама не е могла да се бие и съ турци, и съ гърци, и съ сърби, а найсетнѣ и съ ромъни, които навлѣзли въ България, Наскоро слѣдъ Балканската война въ 1913 г. избухва и голѣмата всеобща война, наречена тѣй, защото въ нея взели участие повече отъ европейскитѣ държави, а къмъ края — и Американскитѣ Съединени държави.